

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 13/2024 11.3.2024

Avoimuusrekisteri

Tietoa avoimuusrekisteristä

Avoimuusrekisterin tavoitteena on parantaa eduskunnan ja ministeriöiden päätöksenteon avoimuutta. Avoimuusrekisteri tekee näkyvämmäksi päätöksentekoon liittyvää epävirallista vaikuttamistoimintaa, jota tehdään virallisten työryhmien ja kuulemisten kuten lausuntokierrosten ja valiokuntakuulemisten ulkopuolella. Laki avoimuusrekisteristä ([430/2023](#)) tuli voimaan 1.1.2024, ja tietoja aletaan kerätä 1.4.2024 lukien. Lisätietoa avoimuusrekisteristä ja sen tavoitteista on luettavissa avoimuusrekisterin [kotisivuilta](#).

Ilmoitusvelvollisuus avoimuusrekisteriin koskee myös seurakuntia, seurakuntayhtymiä ja Kirkon keskusrahastoa, mikäli ne harjoittavat eduskuntaan ja ministeriöihin kohdistuvaa vaikuttamistoimintaa, ja vaikuttamistoiminnan määrä ylittää pienimuotoiseksi katsottavan yhteydenpidon määrän (yli viisi yhteydenottoa vuodessa). Ilmoitusvelvollisuus on oikeushenkilökohtainen.

Jos seurakunnan tai seurakuntayhtymän vaikuttamistoiminta ylittää ilmoitusvelvollisuuden, on sen rekisteröidyttävä avoimuusrekisteriin viimeistään 31.3.2024. Rekisteröinti tapahtuu avoimuusrekisterin verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella. Avoimuusrekisteri-ilmoitukset toimitetaan puolivuositain tietyn aikajakson puitteissa. Ensimmäinen ajanjakso, jolta ilmoitukset tehdään, on 1.4.-30.6.2024. Tämän ajanjakson puitteissa tehdystä vaikuttamisesta ilmoitetaan 1.7.-31.8.2024 välisenä aikana. Tästä alkaen tammi-kesäkuun vaikuttamistoiminta ilmoitetaan heinä-elokuussa ja heinä-joulukuun toiminta tammi-helmikuussa.

Kirkon lakisääteiset tehtävät

Ilmoittamisvelvollisuus ei koske seurakuntien ja kirkon keskushallinnon laissa säädettyjä tehtäviä (KL 1:5 §). Kirkon lakisääteisiä tehtäviä ovat:

- Yksinoikeus ehdottaa kirkkolakia kaikesta, mikä koskee kirkon järjestysmuotoa ja hallintoa, sekä kirkkolain muuttamista ja kumoamista
- Oikeus tehdä ehdotuksia kirkkoa koskevasta muusta lainsäädännöstä
- Oikeus antaa lausunto säädettäessä asiasta, joka koskee kirkon suhdetta valtioon tai toisiin uskonnollisiin yhdyskuntiin
- Oikeus tehdä valtion viranomaisille esityksiä ja antaa lausuntoja kirkon opin ja tehtävän kannalta tärkeistä yhteiskunnallisista kysymyksistä.

Mistä vaikuttamisesta tulee seurakuntien/seurakuntayhtymien ilmoittaa?

Seurakuntien, seurakuntayhtymien ja Kirkon keskusrahaston tulee ilmoittaa kaikesta muusta kuin lakisääteisiin tehtäviin kuuluvasta vaikuttamistoiminnastaan, mikäli se kohdistuu eduskuntaan tai ministeriöihin, avoimuusrekisterin ohjeistuksen mukaisesti. Avoimuusrekisterin verkkosivuilla on listattu muut mahdolliset poikkeukset ilmoitusvelvollisuuteen, kuten esimerkiksi työryhmätyöhön osallistuminen ja lausuntojen antaminen.

Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolella jäävät myös muut avoimuusrekisterin sivuilla kuvatut poikkeukset, kuten esimerkiksi yksityinen yhteydenpito ja uskonnonvapauden piiriin kuuluvat kontaktit kuten sielunhoito.

Avoimuusrekisteri tekee näkyväksi yhteiskunnallisen vaikuttamisen verkostot

Avoimuusrekisterin tavoitteena on lisätä yhteiskunnallisen vaikuttamisen avoimuutta. Myös kirkolle, seurakunnilla ja eri järjestöille se on mahdollisuus kertoa oman vaikuttamistyönsä tavoitteista ja laajuudesta. Rekisterin tietoja voivat selata niin kansalaiset, tutkijat kuin toimittajatkin.

Lisätietoja antavat:

Kansliapäällikön erityisavustaja Elina Hellqvist, elina.hellqvist@evl.fi

Hallintopäällikkö Asta Virtaniemi, asta.virtaniemi@evl.fi

Piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala, anna-kaisa.inkala@evl.fi

Asiantuntija Sari-Annika Pettinen, sari-annika.pettinen@evl.fi

Kirkkohallitus

Pekka Huokuna
kansliapäällikkö

Pirjo Pihlaja
kirkkoneuvos

ISSN 1797-0326